

Andrzej Wiśniewski

"Zakres i formy postępowania przygotowawczego", Leon Schaff, Warszawa 1961 : [recenzja]

Palestra 5/7(43), 69-71

1961

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

wych z jednostkami gospodarki uspołecznionej. Przedmiotowo ustawa dotyczy rozliczeń pieniężnych z wszelkich tytułów, a w szczególności z tytułu dostaw, robót i usług. Stwierdzenie to dotyczy całości przepisów ustawy z wyjątkiem tych, które specjalnie ustalają węższe ramy ich stosowania.

Rozdział III książki dotyczy rozliczeń za dostawy, roboty i usługi między jednostkami gospodarki uspołecznionej.

W rozdziale IV omówiono rozliczenia za roboty budowlano-montażowe. Potrzeba odrębnego ich omówienia powstała w związku z tym, że ustawa o rozliczeniach pieniężnych i wydane na jej podstawie rozporządzenia nie wyczerpują wszystkich zasad prawnych, które przy tych rozliczeniach obowiązują, a które wynikają ze szczególnych przepisów uwzględniających swoiste cechy wykonawstwa budowlano-inwestycyjnego.

Rozdział V dotyczy kontroli bankowej rozliczeń pieniężnych jednostek gospodarki uspołecznionej z jednostkami gospodarki nie uspołecznionej. W rozdziale tym przedstawione są podstawowe zasady i tryb zawierania umów przez jednostki gospodarki państwowej z jednostkami gospodarki nie uspołecznionej, zakres kontroli bankowej dyspozycji pieniężnych jednostek gospodarki uspołecznionej na rzecz jednostek gospodarki nie uspołecznionej oraz skutki cywilnoprawne naruszenia przepisów o dostawach, robotach i usługach na rzecz jednostek państwowych.

Ostatni VI rozdział książki pt. „Rachunek bankowy” omawia na wstępie zagadnienie rachunku bankowego jako instytucji prawa finansowego i cywilnego. W dalszych paragrafach tego rozdziału przedstawione są ogólne zasady prowadzenia rachunków bankowych i charakterystyka umowy o rachunek bankowy. Omówiona jest także rola banku jako strony umowy i jako organu finansowego państwa oraz znaczenie umowy o rachunek bankowy jako instytucji przyszłego Kodeksu cywilnego.

*

Leon Schaff: *Zakres i formy postępowania przygotowawczego*. PWN. Warszawa 1961, s. 218.

Postępowanie przygotowawcze obejmuje swym zakresem, zgodnie z obowiązującymi przepisami, postępowanie karne od chwili jego wszczęcia do chwili sporządzenia aktu oskarżenia i przekazania go do sądu. Postępowanie to wszczyna się postanowieniem o wszczęciu dochodzenia lub śledztwa, gdy zachodzi podejrzenie popełnienia przestępstwa. W związku z wszczęciem i prowadzeniem postępowania przygoto-

wawczego powstaje w praktyce szereg trudności i wątpliwości interpretacyjnych na tle obowiązujących przepisów.

Omówieniu zagadnień prawnych łączących się z postępowaniem przygotowawczym poświęcona jest opublikowana obecnie ostatnia monografia zmarłego w ubiegłym roku prof. Leona Schaffa.

Omawiana praca składa się z dwu części. Pierwsza z nich dotyczy zakresu postępowania przygotowawczego, a druga omawia formy tego postępowania.

W rozdziale I, zawierającym uwagi wstępne, autor charakteryzuje rolę postępowania przygotowawczego w procesie karnym oraz zgłasza krytyczne uwagi dotyczące określenia zakresu postępowania przygotowawczego w k.p.k.

Najobszerniejszy II rozdział poświęca autor problematyce wszczęcia postępowania. W pierwszej, teoretycznej części rozdziału zamieszczone są uwagi ogólne o podstawie i przedmiocie procesu oraz rozważania na temat: podstawa (faktyczna) procesu a problematyka wszczęcia postępowania oraz przedmiot procesu a problematyka wszczęcia postępowania karnego. Przechodząc do dogmatycznej problematyki wszczęcia postępowania, autor omawia prawne formy wszczęcia postępowania przygotowawczego oraz faktyczne wszczęcie tego postępowania.

W rozdziale III, dotyczącym stosunku postępowania przygotowawczego do poprzedzających go czynności pozaprosesowych, znajdujemy rozważania o prawnym charakterze tzw. postępowania wyjaśniającego i jego stosunku do postępowania przygotowawczego, o czynnościach operacyjnych poprzedzających proces i o tzw. postępowaniu sprawdzającym.

Rozdział IV o stosunku czynności nieprocesowych wykonywanych w toku postępowania przygotowawczego do tegoż postępowania omawia czynności operacyjne i inne nieprocesowe czynności podejmowane w toku postępowania przygotowawczego. Problematyka ta dotyczy zagadnień stojących na pograniczu kryminalistyki i nauki procesu karnego.

W rozdziale V autor omawia stosunek postępowania przygotowawczego do postępowania przejściowego (oddania pod sąd), a w rozdziale VI dyskusyjne zagadnienie stosunku postępowania przygotowawczego do rozprawy głównej. W rozdziale tym, zamykającym pierwszą część pracy, autor wskazuje, że stwierdzenie, iż postępowanie przygotowawcze jedynie przygotowuje dalszy bieg procesu, stanowi teoretyczny punkt wyjścia do ukształtowania wzajemnego stosunku pomiędzy postępowaniem przygotowawczym a rozprawą główną. Odpowiadając na zasadnicze dla rozprawy pytanie, czym powinno być postępowanie przygotowawcze, autor stwierdza, że powinno ono dostarczyć podstawy do uzasadnionego wszczęcia postępowania sądowego oraz wyeliminować to wszystko, co nie

nadaje się do rozpoznawania merytorycznego. Natomiast rozpoznanie i rozstrzygnięcie — to już zadanie rozprawy sądowej.

W drugiej części pracy, dotyczącej formy postępowania przygotowawczego, autor w rozdziale VII pt. „Struktura i formy postępowania przygotowawczego” charakteryzuje strukturę postępowania przygotowawczego jako materialną podstawę ukształtowania jego form, wypowiada krytyczne uwagi co do ukształtowania form postępowania przygotowawczego oraz zgłasza wnioski ustawodawcze.

Rozdział VIII pt. „Formy postępowania przygotowawczego a problematyka instytucji i gwarancji procesowych” i rozdział IX pt. „Formy postępowania przygotowawczego a przygotowawcza rola tego postępowania wobec rozprawy głównej” zamykają pracę. Kończąc swe rozważania, autor dochodzi do wniosku, że struktura i formy oraz rozbudowany system instytucji i gwarancji procesowych w postępowaniu przygotowawczym nie pozostają w sprzeczności z wysuwanym w pracy postulatem wyznaczenia rozprawie głównej dominującej roli w procesie.

Autor szeroko uwzględnia w pracy literaturę zagadnienia, nie tylko zresztą krajową, ale także radziecką i niemiecką, oraz wykorzystuje i omawia orzecznictwo sądowe.

*

J. Białoobrzęski i M. Wiśniewski: *Tabele potrąceń podatku od wynagrodzeń oraz podstawowe zasady obliczania*. Wyd. Praw. Warszawa 1961, s. 56.

Wprowadzenie w ubiegłym i bieżącym roku przez szereg rozporządzeń Ministra Finansów stosowania obniżonej skali podatku od wynagrodzeń dla prawie wszystkich grup pracowników spowodowało konieczność zmiany w większości zakładów pracy stosowanych dotychczas tabel potrąceń podatku od wynagrodzeń. W związku ze stosowaniem nowych tabel powstało również szereg innych wymagających wyjaśnienia kwestii, gdyż przepisy o podatku od wynagrodzeń zawarte są, poza ustawą o podatku od wynagrodzeń, w wielu rozporządzeniach i zarządzeniach, a ponadto dla poszczególnych rodzajów wynagrodzeń obowiązuje kilka skal podatkowych.

Omawiana książka zawiera tabele potrąceń podatku opracowane w licznych wariantach potrzebnych do szybkiego odnalezienia kwoty podatku należnego od danego rodzaju płatnika. Ponadto tabela 1 zawiera wykaz wartości pieniężnej świadczeń w naturze, tabela 2 wykaz wynagrodzeń lub ich składników wolnych od podatku od wynagrodzeń oraz tabela 3 wykaz norm kosztów uzyskania wynagrodzeń.

Tabele poprzedzone są obszernymi objaśnieniami, w których autorzy omawiają podstawowe zasady obliczania podatku, wyjaśniając m. i. po-